

Je čtvrtek osmého června, posloucháte studio N, tady je Filip Pitlovách.

Dnes o Kosatkách, které nás už mají plné zuby.

Kosatky.

Brázdí světové oceány a často dostojí svému anglickému jménu.

Vel ryba zabiják.

Nejen že Kosatka Gladys útočí na proplouvající lodě, ale dokonce učí ostatní, aby to dělali také.

Agresivní chování Kosatek je čím dál častější a z Pyrenejského pobřeží se rozšiřuje i do dalších oblastí.

Čím jsme je naštvoily.

Budu se o tom bavec Anitou Mejzrovou ze zahraniční redakce deníku N.

Anitou vítěj, ahoj.

Pozdravím posluchače.

Tak teď, kdybych si vzal nějakou menší loď a plul v oblasti Pyrenejského pobřeží, tak by to asi nebyl úplně bezpečné, že ne.

Takhle, já nejsem úplně expert na lodní dopravu a nedokážu posudit, jak je obecně bezpečný a nebezpečný se plavit po moři.

Ale můžu ti odpovědět na to tak, že jelikož se ty útoky v tej té oblasti zintenzivňují, tak asi existuje šance určitě větší,

než drývé, že by se s molostimi kosatkami setkat tak blízko, jak by se ti asi úplně nelíbilo.

A kdybych se s níma na své bárce setkal, tak jakým způsobem by ty kosatky na mě útočily, co vlastně s těma menšíma lodima dělají?

Tak spravidla tě lidé, kteří ten útok v posledních 3 letech zažili, až ich nebylo málo.

Tak obvykle popisují to tak, že naprosto nerušně plují kamsy a z ničeho nic objeví skupina kosatek.

Což pro spoustu lidí je zajímavý zážitek, a určitě zajmá na potom, kdy jsou to například lidé, kteří se jako věnují mořskému životu, tak to spravidla ocení.

Nicméně, oni se přiblíží tak blízko, že do té lodi začnou vrážet. A ne, o mylém, oni to dělají opakovaně, spravidla zezadu, spravidla míří na kormidlo, které potom trhnou a trvá to spravidla hodinu, kdy oni naráží, trhají, snaží se všimuzně toplavidlo nějakým způsobem narušit, a spravidla po hodině zase odpluje.

A už se jim podařilo třeba nějakou loď potopit, vyloženě?

Podařilo. A vlastně tento fenomen se sledují v té v té oblasti po březí Perenejského Polostrova a vlastně se sleduje už odkryt na roku 2020.

Tě lidé, kterým se to stane, mají povinnost to nahlásit, vlastně ministerstvu dopravy a španělskému. A těch incidentů bylo nahlášeno už několik stovek, myslím, že to bylo dokonce 500, kolem 50.

A oni se jim podařilo z tejtěch 50 250 lodí poničit a dokonce 3 lodí v poslední době i potopit.

Měl bych jako nikdy neřekl, že kosatka má takovou sílu, že dokáže potopit asi menší, ale loď?

Evidentně má. Oni jsou to velice zdetní a všestraní predátorej dorůstají delky několika metrů, myslím, že 8-10 metrů a váží několik tun, takže jsou to velice silná zvířata.

Loví ve skupinách a komunikují pomocí vlastního jazyka. Sou velice inteligentní a když bdí, rozsévají u svých objektů děs a hrůzu.

A ještě bych ráda dodala k tomu, kteota se předtím, že zatím se nikomu nic nestalo, že maximálně utrpili lidé nějaká drobná zranění,

že většinu vždy z toho vyšli ty lodě značně úř, než ta posádka.

A jaká je ta motivace? Proč to ty kosatky dělají? Myslím, nějakým způsobem ubřížili?

Tak jelikož ten fenomenuž přetrvává 3 roky, tak věci se samozřejmě na to zaměřili a přišli hned z několika teorií.

A ty první teorie vlastně pracovali s tím, že zapravé mají hlad, protože oni se potíkájí s kritickým nedostatkem potravy, takže tímto způsobem se snaží lovit.

Delší steorý byla, že vlastně ty kosatky ruší znovu obnovený provos lodní, standardní, který ale zažil samozřejmě jako všechno ostatní na světě přestávku v covidové pandemi.

A třetí z těch teorií bylo, že se v jednoduše hrají, že vidí nějaký objekt, za kterým si hrají.

Ale vlastně v poslední době věci přišli steorí, které asi nejpravděpodobnější, které se jako příklání nejvíce.

A ta praví, že oni se mstí těm lodem. Jakým se způsobem oni ty plavidla se nějak znerybyli a oni vlastně proti něm dou cíleně.

Tady v tomhle příběhu je důležitá jedna konkrétní kosatka, tak kosatka dostala ji ménou White Gladys.

A to je ta konkrétní, která začala tuhle válku mezi kosatkami a lidmi, která ji spustila?

Je to tak, protože vlastně věci se začali zajímat, proč tyto incidenty se tolik zintenzivněli právě potom k větnu roku 2020?

A co se asi v té době odehrávalo?

A oni zjistili, že v té době tyto incidenty se odehrávají v rámci určité subpopulace, tam nější lokální, kterou oni sledují,

každou z nich mají, myslím, označenou nebo každou z nich mají identifikovanou a sledují je.

A oni zjistili, že jejich taková vedoucí kosatka, oni žijou v materiarchálném uspořádání, takže ta vedoucí kosatka, ta materiarcha

pravděpodobně utrpěla v minulosti nějaký traumatický zážitek, evidentně velmi bolestivý a pravděpodobně to bylo právě se v důsledku střetů z lodí, nebo z nějakým rybářským vlastsem a tak dále.

A vlastně tento zážitek pro ní byl na tolik traumatizující, že jej to změnilo chování, že ona začala být, ona se vyvinula takový jako agresivnější obraný mechanismos, který vlastně začala jako aplikovat na ty lodě, který přídov prostate do cesty, nebo které nějak zaznamená v tom prostoru.

A problém nastal v tom, nebo problém pro proti námožníky a proti plavidla, nastal v tom, když se tento chování začal replikovat,

že ty ostatní kosačky v rámci té supopulace začali se chovat stejně jako ona.

Jeden vědec, který kterého změnili v článku vlastně to popsal tak, že to probíhá ve dvou rovinách.

To opakování, to chování probíhá jak horyzontálně,

což znamená, že ty kosačky po ní opakují, ale zároveň i vertikálně,

což znamená, že oni to opakují i tam ládate po těch svých vlastně starších kosačkách.

Což ale neznámá, že by ty kosačky to učili ty mlačí cíleně,

tím to vlastně ty vědci nechtějí tím říci,

že by cíleně učili kosačky ty mladé a být agresivnější,

ale ono se to děje jak si přirozeně.

Oni replikují chování, které vidí u těch starších jedinců,

které oni považují za výhodné,

že prostě pro jejich přežití nebo jejich život v tom prostředí je pro ně výhodnější.

Já tady musím říct, že tohle je mi docela sympatický,  
tehle matriarchální kosačková společnost na tom, kde vidět,  
že ne si umí poradit, takže jest to chápu správně tak,  
která glades je traumatizovaná kosačka,  
takže někdo jí ublížil, předpokládám nějaká lotí,  
zřejmě tedy ublížila, a ostatní se jí snaží napodobit,  
protože je to chování, které je výhodné v tom životě kosaček,  
protože prostě se tak chová starší kosačka, tak my replikujeme,  
my napodobujeme my menší kosačky těch chování.

Je to vlastně pomsta kosaček.

A ty se říkala, že ty útoky už tam trmení...

Prvěji bych jenu doplnila,

že nejsou to jenom mlačí po těch starších,

oni jsou to vlastně i ty ostatní,

jak jsem říkala, horizontálně,

že po té vedoucí, po té kostace,

která zastává tu rojitě matrarchy,

tak i ty ostatní, nejen ty mlačí, to po ní opakují.

Ty se ale říkala, a netože tyhle ty útoky už jsou tam asi 3 roky,

a že vědci měli několik různých teorií,

které různě skoumali a vysvětlovali si tohle to chování.

Jak jim vlastně došlo,

že to nejpravdi podobnější je právě tohle,

že je to právě tohle systematické chování,

které zřejmě stojí za tymi útoky na menší lodě.

Vlastně díky tím zážitkům těch lidí,

kterí o tom potom povídali, jak medium,

nebo to hlásli na ten úrat konkrétní,

tak oni potom tě lidé, kteří například,

nebyli to jenom nějaký turista,

ale třeba i z nalcí právě toho prostředí,

tak dokázali vysledovat a vlastně vypovídali o tom,

že tam vysledovat, tam vysledovat, tam vysledovat,

tam vysledovat, tam vysledovat, tam vysledovat,

je jedné větší, a ty ostatní jsou menší,

nebo mlačí, a někteří dokázali

vlastně označit právě to konkrétní,

to White Gladys,

že on je to jakoby

vlastně ona to nějakým způsobem se chová

a oni to po ní opakují i přímo na to místě.

Takže je velitelka?

Dá se to tak říct, a další důvody

je, že vlastně se to zintenzivňuje

a další zajímavý aspekt toho je,  
že se to vlastně rozšiřuje.  
Vlastně i nad rámec té stup populace,  
která je v tom oblasti  
kolem toho  
jího západního pobřeží,  
Španovského, ale že už byly  
vlastně nahlášeny případy  
i v džibratarském průplavu  
a také po blíž Marockého pobřeží.  
Počkej, takže co to znamená?  
To znamená, že my tady máme nějakou  
subpopulaci Kosatek, která se nějakým  
způsobem chová, replikuje chování  
White Gladys, a pak tady máme  
ale zase jiné subpopulace,  
které to zřejmě viděli, teď já nevím,  
které to znamená.  
A plikují to i mezi sebou  
a proto se to rozšiřuje dál  
a dál mezi další a další Kosatky?  
Asi tak, může to právě znamenat,  
že to přesahuje už tu jednu subpopulaci,  
že to právě se to rozšiřuje do těch dalších  
a nevím, možná se to rozšíří  
je mnohem dál a že se to  
nedokážu to odhodnout,  
že se se to stane v té oblasti  
širší nějaké standardní chování jejich,  
ale v podstatě to, co se děje,  
tomu možná naznačuje.  
Víc jako učí se te Kosatky být  
třeba i efektivnější v tom boji  
proti lodím, mění se nějakým způsobem  
tohle to chování, protože ty se říkali,  
že se třeba zaměřují na kormidla a tak dál,  
tak procházalo tohle to nějakým vývojem,  
aby co nej efektivněji potopili loď.  
Ty lodě se začali potápět až  
v poslední době, vlastně jsou  
3 potopene a nevím,  
si na to dokážu odpovědět,  
ale možná jsou efektivnější, nevím.  
Jako propíše do takové běžné výbavy

chování Kosatek? Jako budou si teď  
prostě lidi, rybáři muset zvyknout  
na to, že na moři v okolí Kosatek  
v menší lodi  
není bezpečno?  
Možná, ano určitě to právě to zmíněné,  
španilské minister jsou do právy  
už vydalo vyloženě nějaké rady  
a pokiny, že vlastně  
ty dalo by si říct, že s tím mají počítat,  
že už je to vlastně tak běžné,  
že to jsou počítat. Myslím,  
že už jenom za úplnulý měsíc  
v té oblasti byla několik desítek,  
že nevím si to  
každodenní záležitost, ale to  
velmi časté.  
Takže asi by tí lidé,  
kteří se vydají právě plout tam do té oblasti  
asi by si tím měli počítat.  
Nevím, jak to bude dlouhodobé, to nejsím  
schopná odhadnout, ani jsem si to nedočetla,  
jak to bude z dlouhodobého hlediska,  
ale v současnosti se s tím musí počítat.  
Mě by zajímalo, jestli lidé  
Kosatkám ubližují, jestli lidstvo  
systematicky nějakým způsobem  
kterým způsobem dělá ten život těší.  
Nedokážu říct, že si jim velice  
ubližujeme systematicky, ale určitě  
tak za prvé minimálně  
lidská aktivita ubližila té hledy  
z proto se tak chováte, ten důsledek  
jako te lidské přítomnosti  
v tom jich předozeném prostředí.  
Určitě im bude taky vadita  
přítomnosti chluď  
v tom jich předozeném prostředí.  
Určitě je také  
ekologický aspekt dopady na ekologii,  
to určitě také na něm bude  
dopad, ale určitě si myslím,  
že ubližujeme kosatkám tím,  
že zavíráme a chováme

vzajetí. Což se ale také  
propisuje do jich chování, protože  
není úplně prokázáno proč, ale  
vzajetí jsou kosatky mnohem agresivnější.  
Ještě bych ráda odbočila,  
že útoky na lidi ve volné přírodě  
ze strany kosatek jsou velmi vzácné.  
Oni neutočí na lidi jako takové,  
ať jsou to predátoři, ať  
požírají savce, ať požírají  
žraloky a různák  
masožravci,  
ale na lidi neutočí. Myslím, že neexistuje  
žádný pobsaný případ o tom,  
že by kosatka zabila člověka  
ve volné přírodě. Na druhou stranu  
právě v tom zajetí  
existuje několik případů  
minimálně jeden pobsaný, kdy  
viloženě kosatka usmrtila člověka,  
ale takého nesežrala. Ono  
myslím, že tě případu je víc,  
ale ono toho člověka zatahla  
podvodu a utopila ho. A  
není úplně jisté, protože  
kosatky agresivnější, dá se o to  
spekulovat, ale věci právě  
změňovali, že určitě na to má  
vliv jejich špatné zdraví  
v fyzická kondice, psychická  
kondice, nuda, frustrace,  
která vyplývá asi  
zřejmě z toho,  
v jakém prostředí tam ží. A jsou kosatky  
v ohrožení? Pokud  
se nemílím, tak kosatky nejsou  
v ohrožení, nejen to ohrožený druh.  
Možná ještě poslední otázka, která se týká  
pojmenování, protože  
občas takovéto označení killer whale,  
ale mě tam neseď dvě věci,  
a to mě možná vysvětlí. Jednak to  
whale, protože to znamená vele ryba,  
ale kosatka přece není vele ryba.

A killer, jako zabijátská vele ryba, protože  
ty se teď řekla, že kosatka sama  
o sobě, tak výzornat nelikviduje  
Gledyslodě a její  
subpopulace, tak ona  
pro člověka vlastně není nebezpečná,  
ona není ta, která by vyvolila ten útok  
na člověka. Tak proč killer whale?  
Co je vlastně trakosatka zač? Počí říkáme takhle?  
Přesně tak, jak říkáš,  
ono to je strašně zajímavá  
věc, to mě na tom hodně  
na diton tématu taky bavilo, a je to vlastně  
te, kosatky mají špatnou pověst  
obecně, a vzniklo to pravdě  
podobně jedna z teorií, proč to vzniklo. Je  
špatný překlad.  
Protože v angličtině se běžně používá  
kromě termínu, který je přesnější  
a o který se zasazují, myslím,  
že věci a te orka, tak je  
ten zmíněný termín  
killer whale, který vlastně naznačuje  
jak to,  
že je verliba,  
verliba.  
Pokračuje, myslím, že to lidi pochopí.  
Já v odděctví říkam verliba, prostě.  
Ani to říkajme tomu klidně verliba,  
myslím, že mnoho z nás  
má problém s tímho označením.  
Ne, dobře, asi na to nebudu moc oztředit.  
Sice jsou savci,  
ale patří do čledi delfinovitých,  
a zároveň to druhé slovo killer,  
které naznačuje, že  
vražedná, že smrtící, že nebezpečná.  
Ale to právě zniklo z toho  
špatného překladu, protože  
jedna z těch, který praví, že by to měl být opačně,  
že to je vlastně zabiják  
velrib, nevelriba zabiják.  
Takže tak, a není to jenom v Angličtině,  
myslím, že i v Němčině to je podobné,

a i v Portuglaštině to podobné,  
že vlastně to zniklo prostě, se to  
stratilo v překladu.  
Víšcou mě ještě napadlo,  
že jsi film zachraňte Vilyho, protože  
pokud se nepledu, tak tam taky byla kosatka,  
a to byl film, u kterýho já jsem jako dítě,  
přece nějaký film z 90.  
Já jsem o toho strašně bryčel.  
Vyděla se nevím, jestli 1. 2. 3.  
nebo jestli všechny, je to hrozně dávno,  
taky si pamatují,  
že to byl docela traumatický zážitek  
pro malého diváka, protože to bylo  
hrozně smutný.  
Ale já si myslím, že vlastně,  
jak jsme se bavili o těž patné pověsti,  
tak možná na druhou stranu tejtí filmy  
z přelomů tisíce letí,  
že možná jíté pověsti pomohl,  
protože tam pokud se dobře pamatil,  
byl vykreslen velmi pozitivně,  
a i vlastně ta kosatka, která  
hrála, protože to byla jedna stejná  
kosatka, která hrála vlastně  
ve všech filmech toho Vilyho,  
a vlastně ten byl tak populární,  
že když zemřel, on žil  
v nějakém akva-centru,  
v nějakém parku vodním  
v Norsku, a on když zemřel  
někdy na konce 90. let,  
nebo na přelomů tisíce letí,  
tak dokonce v tom parku,  
ve kterém žil, ve kterém dožil,  
byla uspořáda na poput  
fanoušku toho filmu, boho služba,  
na kterou přišlo 700 lidí,  
takže není to z toho pověstí,  
a se zase tak špatná.  
Přesadkuví děti  
jsme předeli docela hezkou vzpomínku  
na závědneštní epizody.  
Taky se mi líbí, že v novém tisíce letí



už to není válka smloky,  
ale neskou, že to válka kosatek s lidmi.  
Anita Meizrová redaktorka  
ze Zahraniční redakce diníku N  
dola ve studiu N.  
Anita moc ti děkuju mě se hezky  
a pozor na svou bárku. Ahoj.  
Taky moc děkuju, ahoj.  
Přesadkuví vzpomínku  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
na závědneštní epizody  
A tady jsou na řitec správě,  
která by vás dnes até ne měli minou  
V východu francouzském ěcie dnes ráno  
útočník pobodal čtyři děti  
a jednoho do spělého.  
Policie může zadržela,  
původně informovala o s dedmi pobodaných,  
Macron odcoudil útuk v angce  
počítele v tom, kolik se jí podarí vybrat na daních.  
Moravsko-Sleský hejtman Ivo Wondrák rezygnoval,  
hrozilomu odvolání.  
V prezidentské volbě podpořil Pavla,  
později vystoupil z ANO.  
Novým hejtmanem Moravsko-Sleského kraje  
zastopitele zvolili náměstka Jana Krkošku.  
Akademický senát Národohospodářské fakulty  
voše E bude 21. června jednatose trvání  
děka na ševčíkav čele fakulty,  
četé káto řekl mluvčí fakulty Váňa.  
A městský sout v Praze odročil

soudní jednání o vlastnictví slovanské epopeje  
do polovi nezáří.  
Deník N. o tom informoval náměstek primátora  
Jeří pospíšil.  
A na závěr ještě jí zlivá poznámka.  
Nevím jak vy, ale já jsem tím Kosatka.  
Na slyšenou zítra.  
Pohodlně se usaťte.  
Zavřete své oči a víte.  
Regiony.  
Dívatelní očista, těla i duše.  
Mezi národní divadelní festival Hradec Králové.  
23. až 30. června.  
Vyberte si svůj festivalový rituál na [festivalregioni.cz](http://festivalregioni.cz).  
Mediáním partnerem festivalu regiony je Deník N.  
Vyberte si svůj rituál na [festivalregioni.cz](http://festivalregioni.cz)